

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Asan/3/2019
Identifikačné číslo spisu: 1016200146
Dátum vydania rozhodnutia: 04.02.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Zemková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1016200146.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemkovej, PhD. a zo sudcov JUDr. Nory Halmovej a JUDr. Milana Moravu, v právnej veci žalobcu: MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o., so sídlom Bratislavská 1/a, Bratislava, IČO: 31 444 873, právne zastúpený: Advokátska kancelária Paul Q, s.r.o., so sídlom Karadžičova č. 2, Bratislava, proti žalovanému: Rada pre vysielanie a retransmisiu, Palisády č. 36, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. RO/1/2015 zo dňa 27.10.2015, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/16/2016-48 zo dňa 8. novembra 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/16/2016-48 zo dňa 8. novembra 2018 z a m i e t a.

Účastníkom konania právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1.

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. RO/1/2015 zo dňa 27.10.2015, ktorým žalovaný ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g/, h/ zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z.z. o telekomunikáciách v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z.z.“) rozhodol, že žalobca porušil povinnosť ustanovenú v § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z. tým, že na programovej službe TV MARKÍZA odvysielal dňa 31.03.2015 o cca 19:00 hod. v rámci programu Televízne noviny príspevok s názvom Zvláštne správanie lekára, ktorým zasiahol do ľudskej dôstojnosti, práva na súkromie, dobrej povesti a osobnej cti snímaného lekára, a to najmä zverejnením konkrétnych osobných údajov týkajúcich sa zdravotného stavu snímaného lekára a opakovaným zaradením záberov zobrazujúcich lekára ako osobu so sťažnou schopnosťou pohybu, koordinácie a rečovej artikulácie v kontexte nepreukázaných podozrení z požitia alkoholu, resp. iných omamných látok, pričom tieto boli svojím spracovaním a spôsobom podania divákovi neprímerané vo vzťahu k informačnej hodnote príspevku. Za uvedené bola žalobcovi podľa § 64 ods. 1 písm. b/ zákona

č. 308/2000 Z. z. uložená sankcia - povinnosť odvysielat' oznam o porušení zákona v písomnej a súčasne čítanej podobe bez sprievodnej hudby alebo doplnujúceho komentára, a to bezprostredne pred tromi najbližšími po sebe nasledujúcimi vysielaniami premiéry programu Televízne noviny.

2. Krajský súd v Bratislave v odôvodnení napadnutého rozsudku vo vzťahu k žalobcom namietanému nedostatočnému zisteniu skutkového stavu veci (absencia výsluchu dotknutého lekára a redaktora príspevku) uviedol, že podstatnými dôkazmi, z ktorých pri rozhodovaní v takýchto prípadoch musí žalovaný vychádzať, sú záznam o odvysielaní príspevku a jeho prepis, ako aj vyjadrenie k začatému správnomu konaniu (a k dôkazom) zo strany účastníka konania. Správny orgán je povinný v konaní postupovať tak, aby riadne zistil skutkový stav a za týmto účelom vykonať náležité dokazovanie (aj dôkazy navrhnuté účastníkom konania), čo vyplýva z ustanovenia § 3 a § 32 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“). Dôkazy vykonáva v rozsahu potrebnom na zistenie skutkového stavu aj s ohľadom na hospodárnosť konania. Tie dôkazy, ktoré nie sú potrebné pre rozhodnutie vo veci vykonať nemusí. V danom prípade bol rozhodujúcim dôkazom obsah odvysielaného príspevku a tento bolo možné celkom presne zistiť a ustáliť zo záznamu príspevku (prepisu záznamu). Krajský súd zároveň zdôraznil, že úlohou žalovaného v správnom konaní je posúdenie obsahu príspevku, t. j. posúdenie informácií, ktoré v príspevku odzneli a teda sa dostali k recipientovi.

3. Krajský súd nepovažoval pre posúdenie veci žalovaným za primárne podstatné posúdenie účelu príspevku. Zistenie jeho účelu označil za sekundárne dôvodiac, že podstatné v danom prípade bolo posúdenie príspevku tak, ako odznel vo vysielaní v relácii Televízne noviny, t. j. aký bol jeho obsah z hľadiska žalovaným posudzovaných kritérií v zmysle ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. Pokiaľ ide o žalobcom uvádzaný primárny účel príspevku, krajský súd vyslovil pochybnosti o takomto, čo i len pôvodne zamýšľanom účele príspevku (poukazovanie na požitie alkoholu lekárom počas výkonu služby), keďže táto skutočnosť bola hodnoverne vyvrátená výpoveďou policajného hovorcu o negatívnom výsledku dychovej skúšky na prítomnosť alkoholu v dychu lekára. Napriek vedomosti žalobcu (redaktora) o vylúčení požitia alkoholu lekárom už v čase tvorby príspevku, k jeho spracovaniu a následne aj k odvysielaniu došlo tak, že požitie alkoholu u lekára bolo prezentované hneď v úvode príspevku moderátormi, záznamom telefonátu občana a ďalej bolo v tomto podozrení pokračované otázkami redaktora. Potom je treba prijať záver, že toto bol hlavný a jediný účel celého príspevku, ktorý bol ako senzácia prezentovaný hneď v úvode relácie Televízne noviny. V žalobe, resp. vo vyjadrení žalobcu k začatiu správneho konania prezentované účely príspevku považoval krajský súd za dodatočne vymyslené a účelové, ktoré podľa jeho názoru reálne neexistovali v čase vzniku a odvysielania príspevku na strane žalobcu. Krajský súd zároveň označil zistený skutkový stav za dostatočný a žalobcom namietané nevykonané dôkazy považoval za nehospodárne a nemajúce objektívne žiadny podstatný vplyv na zákonnosť postupu, resp. napadnutého rozhodnutia.

4. Žalobcom namietané nesprávne právne posúdenie veci podľa presvedčenia krajského súdu neobstojí. Krajský súd v tejto súvislosti uviedol, že žalovaný sa v rozhodnutí dostatočne vysporiadal so všetkými právne relevantnými otázkami predmetnej veci (kolíziou práva na ochranu osobnosti lekára a práva na slobodu prejavu žalobcu, vzťahom medzi ochranou osobnosti a ustanovením § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z.). Krajský súd v tejto súvislosti považoval za potrebné upriamiť pozornosť na skutočnosť, že už postup žalobcu pri spracovaní príspevku bol celkom zjavne neprímeraný spravodajskej a informačnej úrovni príspevku, kedy jeho prvoradou nosnou témou bola neschopnosť výkonu činnosti všeobecného lekára z dôvodu ordinovania pod vplyvom alkoholu a keď táto skutočnosť nebola potvrdená, bola upriamovaná pozornosť na vek a zdravotný stav lekára. Uvedenú skutočnosť jednoznačne potvrdili aj sprievodné zábery dotknutého lekára. Tým, že príspevok nepotvrdil v jeho úvode vyslovené podozrenie na požitie alkoholu lekárom počas jeho služby, stal sa jeho obsah voči lekárovi celkom zjavne difamačným, a to bez akéhokoľvek dôvodu, a teda bol spôsobilý zasiahnuť do jeho ľudskej dôstojnosti a osobnostných práv. Pre bežného nezainteresovaného recipienta daný príspevok musel jednoznačne vyznieť ako kritika pôsobenia dotknutého lekára bez ohľadu na jeho vek, ale práve poukazujúc na jeho stav pri výkone služby (požívanie alkoholu v pracovnej dobe), čo je obzvlášť pri výkone povolania lekára všeobecne neakceptovateľné. Vzhľadom na rozsah odvysielaných

informácií o zdravotnom stave lekára je podľa názoru krajského súdu potrebné prijať záver, že týmto nebola naplnená žiadna informačná nevyhnutnosť, ale objektívne bolo zasiahnuté do osobnostných práv lekára. Zároveň intenzita takéhoto zásahu (okrem toho, že nebol vôbec potrebný) prevýšila aj prípadný verejný záujem na takejto informácii. Zábery na (ne)koordináciu pohybov lekára nemohli mať žiadny vplyv na informovanie verejnosti ohľadom žalobcom prezentovaného sekundárneho účelu príspevku - dlhodobého riešenia problému nenahrádzania starších lekárov a tobôž nie o podozreniach z ordinovania dotknutého lekára pod vplyvom alkoholu.

5. Krajský súd zároveň označil ako nedôvodnú námietku nepreskúmateľnosti rozhodnutia v časti uloženej sankcie (povinnosť trikrát odvysielat' oznam), pretože žalovaný v napadnutom rozhodnutí riadne vysvetlil a v zodpovedajúcom rozsahu odôvodnil, prečo v danom prípade pristúpil k uloženiu práve takejto sankcie (§ 64 ods. 1 písm. b/ zákona č. 308/2000 Z. z.). Krajský súd uviedol, že základným účelom žalobcovi udelenej sankcie vymedzenom v § 65 zákona č. 308/2000 Z. z. je zabezpečiť, aby v prípade porušenia zákona vysielateľom sa verejnosť v čo možno najširšom rozsahu dozvedela o takomto porušení. Podľa presvedčenia krajského súdu uloženou sankciou bol tento účel naplnený a zároveň sankcia bola uložená v súlade so zásadou proporcionality, ktorá neznamená, že ak dôjde k jednému odvysielaniu príspevku, bude možné uložiť oznam o porušení zákona len jedenkrát. Žalovaný v napadnutom rozhodnutí riadne odôvodnil opodstatnenie opakovaného odvysielania oznamu - potrebu objasniť stav vecí čo možno najväčšiemu množstvu recipientov. V napadnutom rozhodnutí žalovaný dospel k opodstatnenému záveru, že uložená sankcia vzhľadom na sledovaný cieľ (ochrana ľudskej dôstojnosti a osobnostné práva lekára) nie je neprimerane prísna, a to aj vzhľadom na podstatné porušenie povinnosti žalobcom - zabezpečiť, aby ním odvysielané spravodajské programy spôsobom svojho spracovania a svojím obsahom nezasahovali do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd.

6. Krajský súd sa v uvedenej súvislosti stotožnil s argumentáciou obsiahnutou v napadnutom rozhodnutí žalovaného a zároveň dodal, že uložená sankcia musí spĺňať aj preventívnu a výchovnú funkciu vo vzťahu k tomu, aby sa žalobca do budúcnosti vystríhal takéhoto konania. V tomto kontexte uloženie povinnosti trikrát odvysielat' oznam o porušení zákona v rozhodnutí vymedzenom rozsahu a uloženým spôsobom plní všetky funkcie pre ukladanie sankcií.

7. Krajský súd zdôraznil, že nie je možné, aby boli zabezpečené úplne rovnaké podmienky diváckej sledovanosti pri odvysielaní oznamu, ako boli pri odvysielaní posudzovanej relácie. Z uvedeného dôvodu námietka (požiadavka) žalobcu o adekvátnosti sankcie - jedno odvysielanie príspevku = jedno odvysielanie oznamu, nie je namieste. Je možné sa dôvodne domnievať, že uložená sankcia- odvysielanie oznamu trikrát osloví taký (dostatočný) počet recipientov, ktorí zabezpečia informovanie verejnosti o porušení zákona zo strany žalobcu a teda bude splnená aj funkcia proporcionality porušenia zákona a následkov vo vzťahu k uloženej sankcii lepšie, ako keby bola uložená sankcia odvysielat' oznam len jedenkrát.

8. Krajský súd poukázal na skutočnosť, že napriek právoplatnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného, žalobca bezdôvodne nepristúpil k odvysielaniu uloženého oznamu na dôvažok, ak krajský súd nevyhovел jeho návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia. Krajský súd zároveň poukázal aj na časový odstup od odvysielania príspevku - marec 2015, vydania napadnutého rozhodnutia - október 2015 a nesplnenia si napadnutým rozhodnutím uloženej povinnosti - po oznámení o nevyhovení odkladu vykonateľnosti - apríl 2016. Neustálym nedôvodným oddiaľovaním odvysielania oznamu zo strany žalobcu uloženie predmetnej sankcie stráca podľa názoru krajského súdu na adresnosti a význame.

9. Vo vzťahu k námietkam voči preskúmanému rozhodnutiu krajský súd uviedol, že tieto musia byť uplatnené v zákonnej dvojmesačnej lehote (§ 181 SSP), čo vyplýva z koncentračnej zásady súdneho prieskumu. Vzťah ochrany osobnosti v zmysle ustanovení zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) a postup správneho orgánu (žalovaného) podľa zákona č. 308/2000 Z. z. nie je podmienený tým, že by sa dotknutá osoba musela domáhať ochrany osobnosti. Jedná sa o na sebe nezávislé posúdenia porušenia zákona zo strany vysielateľa.

10. V závere napadnutého rozsudku krajský súd konštatoval, že v administratívnom konaní nezistil žiadne porušenia, ktoré by mohli mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia žalovaného. Žalovaný vykonal riadne dokazovanie v zodpovedajúcom rozsahu, náležite zistil skutkový stav veci. Napadnuté rozhodnutie obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti a je v zodpovedajúcom rozsahu odôvodnené, a to aj z hľadiska výšky uloženej sankcie. Žalovaný sa v rozhodnutí vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami uvedenými vo vyjadrení žalobcu, podrobne rozobral predložené dôkazy, ako aj skutkový stav, ktorý správne právne vyhodnotil.

2.

11. Proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť, ktorou sa domáhal, aby kasačný súd rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/16/2016-48 zo dňa 08. novembra 2018 zmenil tak, že zruší rozhodnutie žalovaného č. RO/1/2015 zo dňa 27.10.2015 a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie, a to z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f/ a g/ SSP. Žalobca zároveň navrhol, aby kasačný súd priznal žalobcovi voči žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu.

12. V úvode kasačnej sťažnosti žalobca stručne zhrnul odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu. V rámci konkretizácie sťažnostných bodov žalobca uviedol, že nesprávny procesný postup krajského súdu vidí v nedostatočnom zistení skutkového stavu veci súdom. Žalovaný vo svojom rozhodnutí podľa názoru žalobcu nedostatočne zistil skutkový stav a krajský súd tým, že považoval takto zistený skutkový stav za dostatočný, zaťažil touto vadou aj správne súdne konanie.

13. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že podklad pre vydanie rozhodnutia žalovaného tvorili audiovizuálny záznam príspevku, jeho prepis a vyjadrenie žalobcu. Žalovaný nepovažoval za potrebné vypočuť autora príspevku, pána Z. N., a ani samotného lekára, ktorý vystupoval v príspevku. Žalovaný v rozhodnutí tvrdil, že účelom príspevku bolo informovať divákov o podozreniach z opitosti a zvláštnom správaní sa všeobecného praktického lekára spod Tatier počas výkonu jeho služby, pričom sa vôbec nepokúsil o zistenie pravého účelu príspevku priamo od jeho autora.

14. Žalobca zdôraznil, že primárnym účelom príspevku bolo informovať verejnosť o neštandardnom správaní sa lekára a ozrejmiť jeho príčiny. Podozrenia na požitie alkoholu boli v príspevku odvysielané za účelom možného ozrejmenia uvedeného správania sa lekára, ktoré vychádzalo z diváckych tipov, ktoré boli dôvodom na spracovanie samotného príspevku. Sekundárnym zámerom reportáže pritom malo byť poukázanie na dlhodobu neriešenú problém nenahrádzania starších lekárov v dôchodkovom veku mladšími, na čo v konečnom dôsledku dopĺňajú samotní pacienti.

15. Na základe uvedeného žalobca dospel k záveru, že žalovaný ako správny orgán si nezabezpečil všetky relevantné a nevyhnutné podklady pre rozhodnutie, čím zjavne postupoval v rozpore so zákonnými požiadavkami na úplné a presné zistenie skutkového stavu veci podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku. Z uvedeného dôvodu považoval žalobca rozhodnutie žalovaného za nezákonné.

16. Žalobca nesúhlasil s názorom krajského súdu, podľa ktorého predstavuje zisťovanie účelu reportáže až sekundárny krok. Žalovaný bol podľa názoru žalobcu povinný posudzovať aj účel príspevku, najmä ak neskôr pristúpil k vyhodnocovaniu oprávnenosti, resp. neoprávnenosti zásahu týmto príspevkom do osobnostných práv lekára.

17. Tvrdenia krajského súdu o tom, že má pochybnosti o účele príspevku poukázať na zvláštne správanie sa lekára, vychádzajú podľa žalobcu z nesprávnych a najmä nedostatočných skutkových zistení. Žalobca odmieta tvrdenia, že tento účel mal byť vymyslený dodatočne. Žalobca deklaroval, že v žiadnom prípade nemal v úmysle v príspevku vysloviť, že lekár je určite pod vplyvom alkoholu. O alkohole hovorila osoba, ktorá dala reportérovi podnet na zvláštne správanie sa lekára, pričom išlo o prípustný opis. Účelom bolo najmä poukázať na jeho zvláštne správanie sa a tak bol nazvaný aj predmetný príspevok.

18. Žalobca zdôraznil, že v príspevku boli prezentované udalosti (resp. príbeh) v určitej časovej osi tak, ako sa odohrali. Fakty a udalosti nemožno chronologicky miešať, ale musia byť uvádzané v časovej postupnosti, inak by sa v príspevku divák nevyznal a bol by pre neho neprehľadný. Z uvedeného dôvodu sa podľa žalobcu aj dej príspevku odvíjal od začiatku, t.j. uverejnením podnetu pacienta, že lekár v ambulancii sa zdá byť opitý. Nasledovali príchod redaktora do ambulancie a jeho otázky na doktora, či sa cíti dobre a či požil alkohol. Následne bola prezentovaná informácia o negatívnom výsledku dychovej skúšky. Potom bola prezentovaná informácia o tom, že lekár v skutočnosti užil dve tabletky liekov proti bolesti.

19. Žalobca v kasačnej sťažnosti označil za nesprávne taktiež právne posúdenie kolízie občianskoprávnej ochrany osobnosti a ochrany ľudskej dôstojnosti v zmysle § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z. Žalobca mal za to, že žalovaný, ako aj následne krajský súd nesprávne právne posúdili skutkový stav veci, keď rozhodli, že odvysielaný príspevok žalobcu zasiahol do ľudskej dôstojnosti, práva na ochranu súkromia a osobnej cti lekára.

20. Je zjavné, že odvysielaním príspevku došlo ku konfliktu, resp. kolízii dvoch ústavných práv - na jednej strane právo na ochranu osobnosti vyobrazeného lekára a na druhej právo na slobodu prejavu žalobcu, ktorý v televíznom spravodajstve informoval verejnosť o nezvyčajnom správaní lekára.

21. Žalobca v tejto súvislosti odkázal na príslušnú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, v zmysle ktorej je potrebné konflikty základných práv a slobôd riešiť prostredníctvom zásady spravodlivej rovnováhy - základné práva alebo slobody sa chránia v takej miere a rozsahu, kým uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprimeranému obmedzeniu či dokonca popretiu iného práva alebo slobody (Nález ÚS SR č. IV. ÚS 464/2010).

22. Informovanie verejnosti o neštandardnom správaní lekára a možných príčinách takého správania, ktoré je teoreticky spôsobilé ohroziť jeho pacientov, predstavuje podľa žalobcu nepochybne tému legitímneho verejného záujmu, ktorý prevažuje nad individuálnym záujmom samotného lekára na ochranu jeho osobnostných práv. Obmedziť právo na slobodu prejavu žalobcu, resp. právo verejnosti (pacientov) na informácie v prospech ochrany práva na ochranu osobnosti lekára (najmä jeho súkromia, ľudskej dôstojnosti a cti) je absolútne neprimerané a zároveň nespravodlivé. Takýto postup žalovaného bol podľa názoru žalobcu v rozpore nielen s vyššie uvedenou zásadou spravodlivej rovnováhy, ale aj s podmienkami obmedzenia slobody prejavu podľa čl. 26 ods. 4 Ústavy SR.

23. Žalobca vyjadril nesúhlas s tvrdením žalovaného, ktorý vo svojom rozhodnutí uviedol, že konanie žalobcu je nutné posudzovať len podľa ustanovení verejného práva, t. j. ustanovení zákona č. 308/2000 Z.z. a nie v súvislosti s inštitútom súkromnoprávnej ochrany osobnosti, zakotvenom v ustanoveniach Občianskeho zákonníka. Žalobca v tejto súvislosti uviedol, že jedno a to isté konanie žalobcu (odvysielanie príspevku) môže byť posudzované jednak súdom z pohľadu súkromného práva podľa § 11 až 13 Občianskeho zákonníka, v súvislosti s ochranou osobnosti a zároveň žalovaným z pohľadu verejného práva podľa § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z., v súvislosti s možným zásahom do ľudskej dôstojnosti a iných práv a slobôd.

24. Žalobca zároveň konštatoval, že do dnešného dňa neexistuje žiadne rozhodnutie súdu preukazujúce, že sporný príspevok zasiahol do práva na ochranu osobnosti lekára. Podľa informácií žalobcu si dotknutý lekár žiadnym spôsobom (výzvou či žalobou) neuplatnil právo na ochranu osobnosti voči žalobcovi na súde v súvislosti s odvysielaným príspevkom. Z postupu lekára, ktorý má o svojom zdravotnom stave a svojej osobe najviac informácií (určite viac ako žalovaný), je tak zrejmé, že príspevkom nedošlo k žiadnemu zásahu do jeho osobnostných práv.

25. Žalovaný nie je aktívne legitimovaný na uplatňovanie práva na ochranu osobnosti konkrétneho identifikovateľného jednotlivca. Ustanovenie § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z. neumožňuje zasahovať do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných, avšak nepatrí medzi súkromnoprávne mechanizmy ochrany voči takým zásahom. Naopak, slúži ako ochranný a sankčný

mechanizmus v prípadoch, kde subjekty ochrany nemajú k dispozícii prostriedky alebo z objektívnych skutočností vyplýva, že efektívne sa nedomôžu prostriedkov ochrany svojich práv v rámci súkromnoprávných mechanizmov.

26. Na podporu svojej argumentácie žalobca poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 174/2017-44 zo dňa 24.01.2018, na základe záverov ktorého konštatoval, že do kompetencie žalovaného nepatrí posudzovanie sporov o ochranu subjektívnych práv jednotlivca. Samotný lekár konanie o ochranu jeho osobnosti podaním žaloby na civilný súd neinicioval. Uvedené podľa názoru žalobcu znamená, že predmetný príspevok za zásah do svojho práva na ochranu osobnosti nepovažoval. Podľa žalobcu nebol žalovaný oprávnený posudzovať možný zásah do lekárovho práva na ochranu osobnosti (ani dôstojnosti či iných práv) zo svojej pozície správneho orgánu.

27. Na základe vyššie citovaného nálezu žalobca konštatoval, že do kompetencie žalovaného nepatrí posudzovanie sporov o ochranu subjektívnych práv jednotlivca. Samotný lekár konanie o ochranu jeho osobnosti podaním žaloby na civilný súd neinicioval. Uvedené podľa názoru žalobcu znamená, že predmetný príspevok za zásah do svojho práva na ochranu osobnosti nepovažoval. Podľa žalobcu nebol žalovaný oprávnený posudzovať možný zásah do lekárovho práva na ochranu osobnosti (ani dôstojnosti či iných práv) zo svojej pozície správneho orgánu.

28. Žalobca zároveň namietal, že žalovaný aj krajský súd vec nesprávne právne posúdili taktiež v súvislosti so zverejnením údajov o zdravotnom stave lekára, ako aj v súvislosti so zábermi zobrazujúcimi fajčenie lekára.

29. Vo vzťahu k otázke zverejňovania informácií o zdravotnom stave jednotlivca žalobca poukázal na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Fürst-Pfeifer proti Rakúsku, číslo sťažnosti 33677/10 a 52340/10, v ktorom ESLP posudzoval primeranosť a oprávnenosť zverejnenia informácií o tom, že známa psychiatrická trpela psychickými problémami, ako napr. návalmi paniky alebo výkyvmi nálady, no napriek tomu pôsobila dlhé roky ako súdna znalkyňa v odbore psychológia.

30. Žalobca zastáva názor, že pokiaľ žalovaný a súd vyhodnotili zverejnenie informácií o zdravotnom stave lekára ako zásah do ľudskej dôstojnosti, dopustili sa nesprávnej aplikácie právnej normy na prejednávajúcu vec. Navyiac krajský súd vôbec neskúmal skutočnosť, že informácie o lekárovom zdravotnom stave poskytol lekár sám a dobrovoľne. Tieto informácie boli použité výlučne za účelom vysvetlenia, prečo lekár užíva silné lieky na bolesť.

31. V súvislosti so zábermi zobrazujúcimi lekárovo fajčenie žalobca uviedol, že aj sám žalovaný v rozhodnutí uznal, že fajčenie v čakárni bolo neštandardným správaním a porušením zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov. V rozpore s logikou však žalovaný rovnako tvrdil, že aj napriek tomu boli tieto zábery dehonestujúce. Takýto vnútorný rozpor v logike a v právnom hodnotení nie je podľa názoru žalobcu právne udržateľný.

32. V rámci podanej kasačnej sťažnosti žalobca taktiež namietal nesprávne právne posúdenie nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia v časti uloženia sankcie. Žalobca uviedol, že žalovaný v rozhodnutí síce určil rozsah, formu a vysielací čas odvysielania oznamu, avšak nepodložil svoje rozhodnutie žiadnym odôvodnením. Je pritom zákonnou povinnosťou správneho orgánu nielen rozhodnúť o sankcii, ale aj odôvodniť v rozhodnutí jej rozsah (formu, vysielací čas).

33. Žalobca zastáva názor, že jednorazovým odvysielaním oznamu o porušení zákona by sankcia splnila svoj účel, t.j. verejnosť by sa dozvedela o porušení zákona. Žalobca opätovne zdôraznil, že aj samotný príspevok odznel v programe Televízne noviny iba raz a nie trikrát. Jedno oznámenie o porušení zákona by teda podľa jeho názoru videl približne rovnaký počet divákov, ako príspevok, čo možno považovať za primerané a jediné vhodné riešenie. Uloženie povinnosti odvysielat' oznam o porušení zákona trikrát po sebe považuje žalobca za porušenie zásady proporcionality.

34. Na základe vyššie uvedených skutočností dospel žalobca k záveru, že odôvodnenie rozsudku v časti dôvodnosti námietky nepreskúmateľnosti rozhodnutia vykazuje znaky arbitrárnosti. Z rozsudku totiž nevyplýva, prečo práve tri odvysielania oznamu sú primeranou sankciou. Žalobca mal za to, že samotné uvedenie textu odôvodnenia nepostačuje na to, aby bolo rozhodnutie (alebo rozsudok) riadne odôvodnené. Z textu musí bezpodmienečne vyplývať úvaha, akou sa žalovaný a neskôr aj súd pri rozhodovaní riadili.

3.

35. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti vyjadril písomným podaním, doručeným Krajskému súdu v Bratislave dňa 14.02.2019, v ktorom navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/16/2016-48 zo dňa 8. novembra 2018 podľa § 461 SSP zamietol.

36. V súvislosti so žalobcom namietaným nedostatočným zistením skutkového stavu veci a s tým súvisiacim opomenutím žalovaného zistiť pravý účel príspevku priamo od jeho autora, žalovaný vo svojom vyjadrení uviedol, že považoval a aj naďalej považuje navrhovaný dôkazný prostriedok t. j. výsluch svedka- redaktora, za irelevantný. Žalovaný upriamil pozornosť na skutočnosť, že uvedený záver vychádza z rozsiahlej a ustálenej judikatúry správnych súdov, ktorá sa týka ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b/ zákona č. 308/2000 Z. z., avšak je v plnej miere aplikovateľná aj na ustanovenia týkajúce sa ľudskej dôstojnosti, základných práv a slobôd iných. Z predmetnej judikatúry vyplýva, že rozhodujúcou skutočnosťou pre rozhodnutie žalovaného je výhradne to, čo bolo vysielateľom odvysielané, dôkazom čoho je záznam vysielania a jeho prepis/popis, z ktorého je možné zistiť obsah odvysielaného vysielania. Žalovaný mal tiež za to, že krajský súd sa zaoberal posúdením dôkazov v konaní náležite a riadne, v súlade so zisteným skutkovým stavom.

37. Žalovaný uviedol, že nie je oprávnený prihliadať na žiadne ďalšie skutočnosti, ani pohnútky, resp. iné okolnosti, ktoré vedú autorov (redaktorov) príspevkov k ich vytvoreniu a spracovaniu. Úlohou žalovaného je vždy posúdiť odvysielaný obsah, t. j. len informácie, ktoré sa dostali k recipientovi. Žalovaný na základe takto odvysielaných informácií dospel v danom prípade k záveru, že predmetný príspevok o lekárovi spod Tatier zasiahol do jeho ľudskej dôstojnosti a osobnostných práv.

38. Žalovaný zároveň zdôraznil, že v správnom konaní neposudzoval (ne)pravdivosť odvysielaných informácií, ale pre potreby správneho konania posudzoval výlučne odvysielaný obsah, s čím sa stotožnil aj krajský súd, ktorý v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že namietané nezisťovanie účelu príspevku nebolo primárne podstatné pre posúdenie veci žalovaným. Zároveň konštatoval, že podstatné je posúdenie príspevku tak, ako odznel vo vysielaní v programe Televízne noviny, t. j. aký bol jeho obsah z hľadiska žalovaným posudzovaných kritérií ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z.

39. K posúdeniu primeranosti (proporcionality) zásahu do slobody prejavu vysielateľov v prípadoch porušenia ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. žalovaný podľa jeho slov pristupuje vždy na základe posúdenia obsahu odvysielaných programov a spôsobu ich spracovania. Príklady, na ktoré žalobca odkázal v rámci podanej kasačnej sťažnosti, nepoukazujú na dôvodnosť skúmania účelu programov (príspevkov), ale len na ich rozdielne zaradenie v rámci programových typov vysielania. Takéto analógie žalobcu nemajú podľa názoru žalovaného relevanciu a v posudzovanom prípade sú nedôvodné a nesprávne.

40. V kontexte žalobcom namietaného nesprávneho posúdenia kolízie občianskoprávnej ochrany osobnosti a ochrany ľudskej dôstojnosti v zmysle § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z. žalovaný uviedol, že otázkou opodstatnenosti zásahu do ľudskej dôstojnosti a iných osobnostných práv zobrazeného lekára z hľadiska verejného záujmu sa zaoberal už v odôvodnení žalobou napadnutého rozhodnutia, v ktorom jasne uviedol, že „vzhľadom na rozsah a kontext odvysielaných informácií (zverejnený aj zdravotný stav lekára) objektívne došlo k zásahu do osobnostných práv dotknutého

lekára, pričom intenzita zásahu prevýšila prípadný verejný záujem na odvysielaní informácii uvedených v príspevku.“

41. Žalovaný zároveň uviedol, že právo na poskytnutie informácií verejnosti žalobcovi neuprel, avšak daný obsah posúdil ako neprimeraný vo vzťahu k jeho informačnej hodnote. Žalovaný vzal do úvahy verejný záujem vo vzťahu k právu verejnosti na informovanie, avšak s ohľadom na žalovaným konštatované prekročenie hranice primeranosti, nebolo možné takýto argument akceptovať.

42. Žalovaný poukázal na nesprávne parafrázovanie jeho tvrdenia zo strany žalobcu, ktorý uviedol, že „Žalovaný v rozhodnutí tvrdil, že konanie žalobcu je nutné posudzovať len podľa ustanovení verejného práva, t.j. ustanovení zákona a nie v súvislosti s inštitútom súkromnoprávnej ochrany osobnosti zakotvenom v ustanoveniach zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“).“ Uvedené tvrdenie označil žalovaný za vytrhnuté z kontextu a upravené tak, aby jednoznačne a bez pochyb vylúčilo možnosť aplikácie ustanovení súkromnoprávnej povahy ochrany osobnosti.

43. Žalobca v kasačnej sťažnosti upriamil pozornosť aj na pasivitu (nekonanie) príspevkom dotknutej osoby - všeobecného lekára, ktorý si podľa slov žalobcu neuplatnil právo na ochranu osobnosti voči žalobcovi na súde v súvislosti s odvysielaným príspevkom. Na základe uvedeného žalobca dospel k záveru, že príspevkom nedošlo k žiadnemu zásahu do jeho osobnostných práv. Na margo uvedeného žalovaný uviedol, že s podobnou argumentáciou žalobcu sa zaoberal v odôvodnení správnu žalobou napadnutého rozhodnutia, kde odkázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sž/26/2012, ktorým poukázal na irelevanciu skutočností, či sa dotknutá osoba (v tomto prípade všeobecný lekár) v súvislosti s § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. domáha akejkoľvek ochrany (resp. zadosťučinenia) na občianskom súde.

44. Vo vzťahu k argumentu žalobcu, podľa ktorého žalovaný nie je aktívne legitimovaný na uplatňovanie práva na ochranu osobnosti konkrétne identifikovateľného jednotlivca, poukazujuúc na nález Ústavného súdu SR zo dňa 24. januára 2018, sp. zn. II. ÚS 174/2017-44, žalovaný uviedol, že ustanovením § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. sa zabezpečuje právo verejnosti na informácie prostredníctvom stanovenia povinnosti zabezpečiť, aby spravodajské programy spôsobom svojho spracovania a obsahom nezasahovali do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd. V zmysle doterajšej aplikačnej praxe ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. zo strany žalovaného, ako i v zmysle judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bolo na to, aby mohlo prísť zo strany vysielateľa k zásahu do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd v zmysle zákona č. 308/2000 Z.z., nevyhnutná identifikácia konkrétnej osoby, resp. osôb pre recipientov. Uvedené vyplýva napríklad z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Sž/82/2008-26. Postihovaný tak bol nie zásah do ľudskej dôstojnosti ako takej, v jej abstraktnej forme, ale na vyvodenie administratívnoprávnej zodpovednosti voči vysielateľovi muselo prísť k individualizácii osoby, ktorej právo bolo porušené.

45. Žalovaný mal za to, že závery Ústavného súdu Slovenskej republiky obsiahnuté v vyššie špecifikovanom náleze nemožno automaticky aplikovať na všetky budúce obdobné prípady, nakoľko účelom ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. nie je ochrana individuálnych práv osôb, do ktorých malo byť vysielaním zasiahnuté, ale ochrana záujmu verejnosti na tom, aby v rámci programovej služby nedochádzalo k takému vysielaniu, ktoré svojím obsahom alebo spôsobom spracovania, zasahuje do práv iných, a to bez ohľadu na postoj takýchto osôb, resp. takejto osoby. Napriek totožnosti skutku (odvysielaný obsah), sú súkromnoprávne konanie, ktorým sa subjekt domáha ochrany svojich práv a administratívnoprávne konanie, iniciované žalovaným, dva od seba nezávislé procesy, ktorých predmetom sú odlišné práva a povinnosti. Poslaním žalovaného je v odôvodnených prípadoch sankcionovať vysielateľa za také vysielanie, ktoré degraduje, alebo iným spôsobom zasahuje do práv iných, i konkrétnych osôb, čím je chránený verejný záujem, a nie osobnostné práva poškodeného jednotlivca alebo skupiny. Práve pre zamedzovanie vysielania takého obsahu, ktorý zakladá rozpor s povinnosťou podľa § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. je opodstatnené, aby Rada konala i bez ohľadu na to, či sa konkrétna osoba cíti takýmto vysielaním dotknutá, a či sa domáha

ochrany svojich práv, resp. chce domáhať ochrany svojich práv, nakoľko i bez postoja tejto osoby bola verejnosť konfrontovaná s vysielaním, ktorým vysielateľ prezentoval zásah do ľudskej dôstojnosti alebo práv iných.

46. V predmetnom prípade došlo podľa žalovaného k podstatnému porušeniu povinnosti žalobcu zabezpečiť, aby spravodajské programy spôsobom svojho spracovania a obsahom nezasahovali do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd, keďže príspevok s názvom Zvláštne správanie lekára, odvysielaný dňa 31. 3. 2015 o cca 19:00 hod. na programovej službe TV MARKÍZA, spôsobom jeho spracovania výrazne zasiahol do ľudskej dôstojnosti a osobnostných práv zobrazeného lekára, pričom tento zásah nebol opodstatnený verejným záujmom, či inými relevantnými právami alebo záujmami na zverejnení týchto informácií vo vyššie uvedenom spracovaní. Vzhľadom na podľa názoru žalovaného jednoznačnosť zásahu do osobnostnej sféry dotknutého všeobecného lekára bolo v danom prípade nevyhnutné a legitímne zasiahnuť do práva na slobodu prejavu žalobcu. Žalovaný z uvedeného dôvodu odmieta tvrdenie žalobcu, že nebol oprávnený v danom prípade posudzovať zásah do lekárovho práva na ochranu osobnosti (dôstojnosti či iných práv) zo svojej pozície správneho orgánu.

47. Žalobca ďalej namietal, že žalovaný a konajúci súd „vec nesprávne právne posúdili aj v súvislosti so zverejnením údajov o zdravotnom stave lekára, ako aj v súvislosti s zábermi zobrazujúcimi fajčenie lekára“ a taktiež namietal záver žalovaného o neoprávnenom zásahu do ľudskej dôstojnosti lekára zverejnením údajov o zdravotnom stave lekára, ktorý prebral, resp. nevyvrátil ani krajský súd.

48. V súvislosti s poukazom žalobcu na rozsudok ESĽP vo veci Fürst-Pfeifer proti Rakúsku, č. sťažnosti: 33677/10 a 52340/10 žalovaný uviedol, že predmetný prípad je špecifický konfiguráciou svojich skutkových okolností, pričom z jeho podrobnejšieho priblíženia je zrejmé, že sa netýkal skutkovo obdobného prípadu, ako v posudzovanom televíznom programe. Z uvedeného dôvodu žalovaný zastáva názor, že v predmetnom prípade nie je možné aplikovať rovnaké závery, ako boli ESĽP prijaté v uvedenom prípade.

49. Navyiac považoval žalovaný za nevyhnutné uviesť, že zodpovednosť voči žalobcovi vyvodil v súvislosti s porušením ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z., pričom osobitne bolo zdôraznené konanie žalobcu a síce, že zverejnil údaje o osobnom zdravotnom stave lekára, prezentoval nepreukázané podozrenia z požitia alkoholu lekárom a opakovane odvysielal zábery zobrazujúce lekára ako osobu nespôsobilú vykonávať svoje povolanie. Tvrdenia redaktora boli doprevádzané zábermi (viackrát opakovanými a neúmerne dlhými), ktoré prezentovali indispozície lekára v dôsledku jeho nekoordinovaných pohybov, reči a fajčenia v priestoroch čakárne. Práve táto kombinácia prezentovaného obsahu mala v končenom dôsledku za následok, že sa obsah príspevku stal voči osobe lekára bezdôvodne difamačným.

50. Žalovaný v súvislosti so zábermi zobrazujúcimi fajčenie lekára zdôraznil, že nevidí žiaden vnútorný rozpor v logike v súvislosti s vyhodnotením týchto záberov tak, ako to uvádza žalobca v podanej kasačnej sťažnosti. Žalovaný súhlasí, že vo svojom rozhodnutí poukázala na možný rozpor so zákonným ustanovením zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. K argumentu žalobcu o zjavnom porušení žalovaný opätovne uviedol, že posúdenie tejto skutočnosti nebolo predmetom správneho konania. Žalovaný poukázal na odôvodnenie svojho rozhodnutia, v ktorom jasne uviedol, prečo považuje odvysielanie záberov fajčenia cigarety lekárom za také, ktoré porušujú ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 300/2000 Z. z.

51. Žalovaný k argumentom žalobcu o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia v časti uloženej sankcie poukázal na strany 11 a 12 svojho rozhodnutia, kde jasne vymedzil dôvodnosť a primeranosť udelenej sankcie, pričom na strane 11 posledný odsek ozrejmil nevyhnutné predpoklady pre jej udelenie, ktoré sú jej imanentnou súčasťou, a to účelnosť a nevyhnutnosť (potrebnosť). Žalovaný vo svojom rozhodnutí podľa jeho názoru jasne uviedol, prečo považoval za potrebné takúto formu sankcie uložiť (vzhľadom na rozsah porušenia), pričom sledovaný cieľ - v tomto prípade upovedomiť o porušení zákona čo najširší okruh verejnosti, je v súlade so zásadou proporcionality. Opodstatnenosť opakovaného odvysielania

oznamu vyplýva už zo samotnej závažnosti porušenia, pričom treba mať na zreteli, že o tejto skutočnosti by sa mala verejnosť dozvedieť čo najskôr, aby sa tak zabezpečila čo najväčšia možná miera nápravy.

52. Žalovaný zároveň zastáva názor, že žalobcom navrhovaný variant, t. j. odvysielat' oznam o porušení zákona len jedenkrát, by istotne neplnil úlohu upovedomiť o porušení zákona čo najširší okruh verejnosti. Okrem iného, žalovaný predmetnú formu sankcie (odvysielanie oznamu trikrát po sebe) v danom prípade aplikoval na základe jeho už ustálenej rozhodovacej praxe. K žalobcom vytýkanej absencii dokazovania vo vzťahu k zisteniu počtu videní daného príspevku žalovaný uviedol, že navrhované použitie dát by podľa jeho názoru nepreukázalo potenciálne aký počet recipientov by v prípade odvysielania oznamu tento mohlo vzhliadnuť.

53. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti dospel žalovaný k záveru, že v danej situácii podstatné porušenie povinnosti vysielateľa zabezpečiť, aby spravodajské programy spôsobom svojho spracovania a obsahom nezasahovali do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd, odôvodňovalo zásah do slobody prejavu žalobcu prostredníctvom uloženia príslušnej sankcie.

4.

54. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti (§ 440 SSP), kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 137 ods. 2 a 3 SSP).

55. Podľa § 2 ods. 1 a 2 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

56. Podľa § 454 SSP, na rozhodnutie kasačného súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

57. Z obsahu súdneho a k nemu pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že v predmetnej veci bolo začaté správne konanie Oznámením o začatí správneho konania č. 3284/2015/O zo dňa 23.06.2015, ktoré bolo žalobcovi doručené dňa 10.07.2018, spolu s prepisom/popisom skutkového stavu. V administratívnom spise je pripojený zvukovo-obrazový záznam programu Televízne noviny zo dňa 31.03.2015, v rámci ktorého bol na programovej službe TV MARKÍZA odvysielaný príspevok s názvom Zvláštne správanie lekára.

58. Dňa 17.08.2015 bolo žalovanému doručené vyjadrenie žalobcu zaevidované pod č. 3833/2015.

59. Následne žalovaný po oboznámení sa s príslušnými podkladmi rozhodnutím č. RO/1/2015 zo dňa 27.10.2015 rozhodol, že žalobca porušil povinnosť ustanovenú v § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z., a to tým, že na programovej službe TV MARKÍZA odvysielal dňa 31.03.2015 o cca 19 00 hod. v rámci programu Televízne noviny príspevok s názvom Zvláštne správanie lekára, ktorým zasiahol do ľudskej dôstojnosti, práva na súkromie, dobrej povesti a osobnej cti snímaného lekára, a to najmä zverejnením konkrétnych osobných údajov týkajúcich sa zdravotného stavu snímaného lekára a opakovaným zaradením záberov zobrazujúcich lekára ako osobu so sťaženou schopnosťou pohybu, koordinácie a rečovej artikulácie v kontexte nepreukázaných podozrení z požitia alkoholu, resp. iných omamných látok, pričom tieto boli svojím spracovaním a spôsobom podania divákovi neprímerané vo vzťahu k informačnej hodnote príspevku, za čo bola žalobcovi podľa § 64 ods. 1 písm. b/ zákona č. 308/2000 Z. z. uložená sankcia - povinnosť odvysielat' oznam o porušení zákona v písomnej a súčasne čítanej podobe bez sprievodnej hudby alebo doplnujúceho komentára, a to bezprostredne pred tromi

najbližšími po sebe nasledujúcimi vysielaniami premiéry programu Televízne noviny. Text oznamu: „Televízia Markíza odvysielala dňa 31.03.2015 v programe Televízne noviny príspevok Zvláštne správanie lekára s témou údajného požitia alkoholu ordinujúcim lekárom. Príspevok spôsobom svojho spracovania zasiahol do ľudskej dôstojnosti zobrazeného lekára, a to najmä zverejnením údajov o jeho zdravotnom stave, prezentovaním nepreukázaných podozrení a opakovaním záberov zobrazujúcich ho ako osobu nespôsobilú vykonávať svoje povolanie. Z tohto dôvodu Rada pre vysielanie a retransmisiu uložila Televízii Markíza sankciu odvysielat' tento oznam o porušení zákona.“

5.

60. Podľa čl. 26 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“), sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.

61. Podľa čl. 26 ods. 2 Ústavy SR, každý má právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu. Vydávanie tlače nepodlieha povoloŕovaciemu konaniu. Podnikanie v odbore rozhlasu a televízie sa môže viazať na povolenie štátu. Podmienky ustanoví zákon.

62. Podľa čl. 26 ods. 4 Ústavy SR, slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.

63. Podľa § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z., audiovizuálna mediálna služba na požiadanie, programová služba a ich zložky nesmú spôsobom svojho spracovania a svojím obsahom zasahovať do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných.

64. Podľa § 64 ods. 1 písm. b/ zákona č. 308/2000 Z. z., za porušenie povinnosti uloženej týmto zákonom alebo osobitnými predpismi, rada ukladá tieto sankcie: odvysielanie oznamu o porušení zákona.

65. Podľa § 65 zákona č. 308/2000 Z. z., povinnosť odvysielat' oznam o porušení zákona môže rada vysielateľovi uložiť, ak vysielateľ vysielal programy alebo iné zložky programovej služby v rozpore s § 16 ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. a) a b), § 19 a § 20 ods. 1 a 4 a je účelné a potrebné, aby sa verejnosť o tom porušení dozvedela; rozsah, formu a vysielací čas určí rada.

66. Podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku, v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom pre rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

6.

67. Kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti žalobcu vo vzťahu k napadnutému rozsudku Krajského súdu v Bratislave po tom, ako sa oboznámil s obsahom súdneho a k nemu pripojeného administratívneho spisu a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

68. Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval za podstatné hneď v úvode špecifikovať úlohu žalovaného, ktorý v postavení orgánu verejnej správy dohliada na dodržiavanie právnych predpisov upravujúcich vysielanie a retransmisiu a vykonáva štátnu správu v oblasti vysielania a retransmisie v rozsahu vymedzenom zákonom č. 308/2000 Z.z. Jeho zákonným poslaním a teda zároveň povinnosťou, je presadzovať záujmy verejnosti a taktiež ochraňovať záujmy verejnosti pred možným negatívnym vplyvom zvukových či zvukovo-obrazových programov vysielaných v dostupných médiách. Ak pri plnení tejto povinnosti dospeje v záveru, že konaním konkrétneho, pozorovaného subjektu došlo alebo dochádza k porušovaniu zákona, je oprávnený podľa § 64 a nasl. zákona č. 308/2000 Z.z. uložiť sankciu.

69. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že účelom ustanovenia § 19 zákona č. 308/2000 Z.z. je

poskytovať ochranu ľudskej dôstojnosti a iným základným právam a slobodám osôb pred neoprávnenými zásahmi, realizovanými prostredníctvom audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie, programových služieb a ich zložiek, pričom účel ochrany ľudskej dôstojnosti vo všeobecnosti možno vymedziť ako ochranu pre zaobchádzaním, ktoré poníža dôstojnosť človeka ako ľudskej bytosti.

70. Zo spisového materiálu, predovšetkým zo zvukovo-obrazového záznamu obsahujúceho program Televízne noviny, v rámci ktorého bol odvysielaný príspevok Zvláštne správanie lekára, v inkriminovanom čase, a to dňa 31.03.2015 o cca 19:00 hod., mal Najvyšší súd Slovenskej republiky v prejednávanej veci za preukázané, že predmetný príspevok bol odvysielaný tak, ako to uvádza žalovaný v prepise/popise skutkového stavu, a to nasledovne:

Čas vysielania:

- cca 19:00 - začiatok programu Príspevky:

Zvláštne správanie lekára Podávame daňové priznania Takto štát mňa naše dane Vyhorela osada

cca 19:08 hod. - reklamný blok

cca 19:15 hod. - pokračovanie programu Televízne noviny Príspevky:

Ukončili vyšetrovanie tragédie

Jánošovci pred súdom

Množia sa falošné recepty

Kríza v nemocnici pokračuje

Naša ekonomika porastie rýchlejšie

Protidrogové razie

Šampanské na súde

Mŕtvy chlapec v kufri

Za vraždu syna pred súdom

Podávame daňové priznania

Problémy sú vraj dočasné

Zima sa nechce vzdať

Počasie vašimi očami

Katastrofálne záplavy

Priateľsky proti Čechom

Megaprojekt v Čunove

Pátranie po nezvestných deťoch

Zahraníčne správy

Za meškanie pokuty

Chcú nového starostu

Pomoc autistom

Rozviedli ich v neprítomnosti

Vandali na Moste slobody

- cca 19:53 - koniec programu

Príspevok: Zvláštne správanie lekára (názov uvedený vo forme titulku umiestneného v dolnej časti obrazovky počas doby trvania príspevku).

Prepis:

A. T., moderátor: „Zvláštne správanie lekára pod Tatrami. “

Z. L. S., moderátorka: „Niektorí pacienti mali pocit, že bol pod vplyvom alkoholu, a tvrdili, že namiesto neho ordinuje sestrička. “

A. T.: „Keď prišli na kontrolu policajti, celý prípad sa zamotal ešte viac. “

(začiatok záznamu, redakčný záznamník)

Telefonujúci: „Je opitý doktor. Ľudia sú tam vážne chorí. Nevládze stáť na nohách. " (koniec záznamu, redakčný záznamník)

Z. N., redaktor: „Pacienti, ktorí prešli dverami tejto ambulancie, nás upozornili, že lekár nie je vo svojej koži. " "

Z. N., redaktor: „Čo si myslíte, prečo majú tí pacienti taký pocit?"

Lekár: „Tak ráno môžu mať pocit. Ja som celá pravostranná...“

(v rámci celého príspevku je rečový prejav lekára spomalený, artikulácia je nejasná, pohyby spomalené. Z odvysielaných záberov je tiež zrejmé, že lekár má vyšší vek.)

Z. N., redaktor: „To bola celá odpoveď na našu otázku. Sedemdesiatročný lekár tvrdí, že sa cíti fit a od rána naplno pracuje.“

Z. N., redaktor: „Pili ste dnes niečo? " "

Lekár: „Hej, pil, vodu." "

Z. N., redaktor: „Žiadny alkohol? " "

Lekár: „No dajte mi fúkať. " "

Z. N., redaktor: „Voláme policajtov. Lekár si medzitým v čakárni pre pacientov zapaluje cigaretu. " "

Z. N., redaktor: „To bežne fajčíte pred ambulanciou? " "

(lekár na otázku zamietavo kýve hlavou)

- Odvysielaný je cca 13 sek. trvajúci záber ako sa lekár pokúša v čakárni pred ambulanciou vyhodiť cigaretový ohorok von oknom. Keď otvára okno z parapety zhodí knihu, ktorá tam je vystavená. Na prvýkrát netrafí okno a ohorok mu spadne pod lavicu. Zohne sa poň a vyhodí ho až na druhýkrát. Jeho pohyby sú nemotorné a spomalené.

Z. N., redaktor: „Keď mu dali fúkať, ukázalo sa, že tento praktický lekár pre dospelých hovoril pravdu." "

M. M., krajský policajný hovorca, Prešov: „Dychová skúška na alkohol bola u lekára negatívna. " "

Z. N., redaktor: „Hovorí, že cukrovku nemá. Prekonal infarkt, menili mu bedrový kĺb a do toho niekoľko operácií nohy a ruky. Vraj ho každý deň trápia silné bolesti. " "

Z. N., redaktor: „Dnes žiadne lieky na upokojenie, žiadna injekcia, žiadne utlmovacie prostriedky? Nič? " "

Lekár: „Nič." "

Z. N., redaktor: „O polhodinu na to ale tvrdil niečo iné. Údajne každý deň berie tabletky na tlmenie bolesti. " "

Z. N., redaktor: „Aj dnes ráno ste si dali?"

Lekár: „Áno." "

Z. N., redaktor: „Koľko?"

Lekár: „Dve." "

Z. N., redaktor: „Nebojíte sa, že môžete nejakým spôsobom ublížiť pacientom?"

Lekár: „No tak všetko sa môže stať. " "

Z. N., redaktor: „Nebolo by lepšie zostať doma?"

Lekár: „Bolo.“

Z. N., redaktor: „Prečo nezostanete? " "

Lekár: „Nájdite mi doktora. " "

Z. N., redaktor: „Nového náhradného? " "

Lekár: „Áno." "

Z. N., redaktor: „Nikto nechce prísť? “
Lekár: „Nie.“

Z. N., redaktor: „Popoludní sa policajti do ordinácie vrátili. Lekára chceli predviesť na vyšetrenie krvi a moču, no už tam nebol.“

N. U., hovorkyňa Prešovského samosprávneho kraja: „Samosprávny kraj môže preverovať zdravotnú spôsobilosť lekára. Musíme si vyžiadať zdravotný posudok. Zákon však nemyslí na takéto akútne prípady.“

Z. N., redaktor: „Čo bude o týždeň, o dva? Budete ordinovať ďalej? “

Lekár: „No keď nebude tu nikto...“

Z. N., redaktor: „Ak tento muž povie, že končí, budeme hľadať náhradu - odkázal samosprávny kraj. Buď to bude nový lekár, alebo karty pacientov presunú v rámci regiónu inde. Z. N., televízia Markíza. “

- opakovane je odvysielaný záber ako sa lekár pokúša vyhodiť z okna cigaretový ohorok (viď vyššie). Záber je odvysielaný v trvaní cca 9 sek.

71. Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že práve takto uvedený prepis/popis záznamu o odvysielaní príspevku, spolu so samotným zvukovo-obrazovým záznamom a vyjadrením účastníkov k začatému správne konaniu tvoria v obdobných prípadoch podklad pre rozhodnutie žalovaného, rešpektujúc požiadavku na riadne zistenie skutkového stavu veci, vyplývajúcu z ustanovenia § 3 a § 32 správneho poriadku.

72. Z uvedeného dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky, obdobne ako krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, označil zistený skutkový stav za dostatočný, pričom vo vzťahu k žalobcom namietanému nevykonaniu ním navrhovaných dôkazov uviedol, že tieto by nemali objektívne žiadny relevantný vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Pre správne posúdenie veci v danom prípade bolo rozhodujúce to, čo bolo žalobcom reálne odvysielané. Z uvedeného dôvodu by prípadné výpovede autora príspevku, ako aj dotknutého lekára, nemali žiadny vplyv na obsah odvysielaného príspevku, a teda ani na posúdenie veci samej.

73. V súvislosti s námietkou žalobcu, že žalovaný nedostatočne zistil skutkový stav veci, keď neskúmal základný účel príspevku, Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že v tejto súvislosti sa stotožňuje s názorom žalovaného, podľa ktorého bolo v danom prípade nevyhnutné posudzovať príspevok primárne tak, ako odznel vo vysielaní v relácii Televízne noviny, t. j. aký bol jeho obsah z hľadiska žalovaným posudzovaných kritérií v zmysle ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z., a nie pátrať po, podľa vyjadrení žalobcu „skutočnom“, avšak pre bežného diváka v danej veci skrytom, účele príspevku.

74. Rozhodujúci podklad pre rozhodnutie žalovaného o otázke zásahu do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných v intenciách ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z. má tvoriť primárne to, čo bolo vysielateľom odvysielané, dôkazom čoho je záznam vysielania a jeho prepis/popis, z ktorého je možné zistiť obsah odvysielaného vysielania. Správnosť uvedeného záveru odôvodňuje predovšetkým skutočnosť, že ani koncoví recipienti nemajú možnosť skúmať skutočný účel príspevku, a ani prihliadať na žiadne ďalšie skutočnosti, pohnútky, resp. iné okolnosti, ktoré viedli autorov príspevkov k ich vytvoreniu a spracovaniu, ale práve naopak, ich mienka, resp. názor sa tvorí iba na základe informácií, ktoré sa k nim dostanú z obsahu odvysielaného príspevku. Zákom stanovenú povinnosť, aby programová služba a jej zložky spôsobom svojho spracovania a svojím obsahom nezasahovali do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných, je preto potrebné označiť za legitímnu požiadavku obmedzenia slobody prejavu u vysielateľov.

75. Vychádzajúc z obsahu odvysielaného príspevku Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k obdobnému záveru, ako krajský súd, a to, že sporný príspevok spôsobom svojho spracovania smeroval predovšetkým k prilákaniu a šokovaniu divákov. Najvyšší súd Slovenskej republiky poukázal na

opakované zdôrazňovanie zmienok o potenciálnom požití alkoholu lekárom, a to napriek skutočnosti, že predmetné podozrenie bolo vyvrátené vykonaním dychovej skúšky na prítomnosť alkoholu v dychu, o čom autor daného príspevku v čase jeho spracovania vedel. Napriek uvedenej skutočnosti bolo podozrenie z požitia alkoholu lekárom prezentované moderátormi pri uvedení predmetného príspevku v rámci programu Televízne noviny, následne ihneď v úvode príspevku, ako aj v jeho priebehu (v podobe otázok redaktora). Po vyvrátení podozrení z požitia alkoholu bola pozornosť upriamená na zdravotný stav dotknutého lekára, doplnená sprievodnými zábermi lekára, zobrazujúcimi jeho nekoordinované pohyby, ako aj fajčenie v priestoroch čakárne.

76. Najvyšší súd Slovenskej republiky zastáva názor, že pre nezaujatého diváka sa mohlo javiť, že meritom celého príspevku bola práve snaha poukázať na nespôsobilosť konkrétneho lekára, ktorý bol pre svoje okolie (užšiu, ako aj širšiu verejnosť) jednoznačne identifikovateľný, vykonávať lekársku prax, pričom polemika o jeho indispozícii bola založená práve na opakovaných, jasne vyvrátených úvahách o požití alkoholických nápojov, následne doplnených uverejňovaním citlivých údajov týkajúcich sa jeho zdravotného stavu. Uvedené v spojitosti s viackrát prehrávanými zábermi dotknutého lekára, zobrazujúcimi jeho sťaženú pohybovú schopnosť, zníženú mieru koordinácie a schopnosť rečovej artikulácie, pôsobili pre danú osobu jednoznačne ponížujúco.

77. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil s názorom krajského súdu, podľa ktorého bol dehonestujúci prvok badateľný aj v spojitosti so záverom príspevku, kde boli vyslovené závažné pochybnosti o spôsobilosti všeobecného lekára vykonávať svoju činnosť v dôsledku jeho zdravotného stavu. Príspevok ako celok vyznel pre lekára difamačne, čo nemožno ospravedlňovať ani argumentom žalobcu, že tento sa snažil poskytnúť divákovi informácie chronologicky, v časovom slede, ako sa odohrali.

78. Najvyšší súd Slovenskej republiky zároveň zdôraznil, že prezentovanými závermi nijakým spôsobom nespochybňuje verejný záujem na informovaní verejnosti o neštandardnom správaní sa lekára, avšak v danom prípade spôsob spracovania konkrétneho príspevku možno vzhľadom na vyššie špecifikované aspekty hodnotiť ako jednoznačne neprímeraný vo vzťahu k jeho informačnej hodnote. V príspevku nielen že nedošlo k potvrdeniu vyslovených podozrení, tento ešte na dôvažok obsahom prezentovaných informácií výrazným spôsobom zneuctil daného lekára, čím podstatným spôsobom zasiahol do jeho ľudskej dôstojnosti.

79. Ako jeden z kľúčových aspektov v prejednávanej veci Najvyšší súd Slovenskej republiky označil vyriešenie otázky kolízie práva na ochranu osobnosti dotknutého lekára na jednej strane a práva na slobodu prejavu žalobcu na strane druhej.

80. Každý konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd (resp. ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách) je potrebné riešiť prostredníctvom zásady ich spravodlivej rovnováhy (napr. PL. ÚS 22/06 , m. m. PL. ÚS 6/04 , III. ÚS 34/07). Všetky základné práva a slobody sa chránia len v takej miere a rozsahu, kým uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprímeranému obmedzeniu či dokonca popretiu iného práva alebo slobody (napr. PL. ÚS 7/96).

81. Je nepochybné, že sloboda prejavu predstavuje jeden zo základných pilierov demokratickej spoločnosti. Keďže právo na slobodu prejavu a právo na ochranu osobnosti sú rovnako garantované Ústavou Slovenskej republiky aj Dohovorom, riešenie konfliktu (kolízie) medzi týmito právami vyžaduje, aby súd s prihliadnutím na okolnosti prípadu zvažil význam proti sebe stojacích záujmov, a to tak, aby jednému právu nebola bezdôvodne daná prednosť pred druhým. Rozhodnutie súdu v takomto prípade musí vychádzať zo zásady proporcionality, byť vyvážené a do práva na slobodu prejavu zasahovať, len ak je to nevyhnutné.

82. Podľa čl. 26 Ústavy SR, sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené. Ústava SR v citovanom čl. 26 síce garantuje slobodu prejavu, avšak zároveň v odseku 4 predmetného ustanovenia stanovuje

podmienky, za splnenia ktorých možno dané právo obmedziť.

83. Možno konštatovať, že obmedzenie slobody prejavu by malo v demokratickej spoločnosti predstavovať výnimku, ktorú je navyše potrebné interpretovať reštriktívne, pričom ju možno odôvodniť iba kvalifikovanými okolnosťami. Jazykom ústavy a dohovoru povedané, slobodu prejavu možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných alebo na ochranu určitého kvalifikovaného verejného záujmu. Limitačná klauzula inkorporovaná v čl. 26 ods. 4 Ústavy SR a čl. 10 ods. 2 Dohovoru explicitne uvádza dôvody takéhoto obmedzenia. Takéto obmedzenie musí byť stále v súlade s demokratickým charakterom spoločnosti („nevyhnutné v demokratickej spoločnosti“).

84. Podmienky obmedzenia slobody prejavu podľa čl. 26 ods. 4 Ústavy SR možno rozčleniť do dvoch kategórií, a to na podmienky formálne a materiálne. Formálnou podmienkou je určenie obmedzenia slobody prejavu zákonom. Materiálnymi podmienkami obmedzenia slobody prejavu sú jednak nevyhnutnosť obmedzujúceho opatrenia (podmienka nevyhnutnosti) a podmienka legitímneho účelu (záujmu), t.j. zásah musí byť vykonaný z niektorého z dôvodov taxatívne vymedzených v čl. 26 ods. 4 Ústavy SR (ochrana taxatívne určených záujmov).

85. Z vyššie uvedeného vyplýva, že slobodu prejavu je možné obmedziť na základe kumulatívneho splnenia troch podmienok, a to:

- obmedzenie vyplýva zo zákona = podmienka legality,
- musí byť nevyhnutné v demokratickej spoločnosti = podmienka proporcionality (nevyhnutnosti) a
- sleduje legitímny cieľ = podmienka legitimity.

86. Vo všeobecnosti platí, že štát by sa mal zdržať obmedzenia slobody prejavu a neodôvodnených zásahov do tejto slobody. Výnimku tvorí ústavná licencia pre obmedzenie slobody prejavu, v zmysle ktorej slobodu prejavu možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných alebo na ochranu určitého kvalifikovaného verejného záujmu.

87. Dôvodom obmedzenia slobody prejavu teda môže byť okrem iného ochrana práv iných, teda aj základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy SR, resp. čl. 16 ods. 1 Ústavy SR, konkretizovaného napríklad aj v § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z.z. Podľa § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z.z., audiovizuálna mediálna služba na požiadanie, programová služba a ich zložky nesmú spôsobom svojho spracovania a svojím obsahom zasahovať do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných.

88. Ustanovenie § 19 ods. 1 písm. a) zákona o vysielaní a retransmisii možno považovať za naplnenie ústavného predpokladu obmedzenia slobody prejavu vysielateľov v prospech ochrany ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných (spojených s ochranou ľudskosti a ľudskej dôstojnosti, teda najmä v zmysle čl. 16 a čl. 19 Ústavy SR)

89. Obmedzenie slobody prejavu na základe zákona č. 308/2000 Z.z. sa viaže na potrebu striktného sledovania toho, kedy informovanie o udalostiach vybočuje zo zákonom stanovených medzí platných v demokratickom a právnom štáte, prípadne je motivované predovšetkým dosahovaním zvyšovania sledovanosti vysielaných relácií, avšak takým spôsobom, ktorý nie je v súlade so zákonom. V prípade signalizovania porušenia právnych noriem, štát je prostredníctvom svojich orgánov oprávnený vykonať opatrenia (zásahy), smerujúce k odstráneniu protiprávneho stavu, a realizovať sankčný postih.

90. Posúdenie, či odvysielaný sporný príspevok bolo potrebné subsumovať pod citované ustanovenie zákona č. 308/2000 Z.z, a teda obmedziť slobodu prejavu žalobcu, je vecou vyvažovania dvoch v konflikte stojacich základných práv. Ide o slobodu prejavu a o právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti.

91. Ako z vyššie prezentovaného vyplýva, preukázanie splnenia podmienky legality nespôsobovalo v

danej veci výraznejšie problémy (vychádza priamo z ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z.). Rovnako možno podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konštatovať splnenie podmienky legitimity, pretože ustanovenie zákona č. 308/2000 Z.z. vychádza z potreby ochrany ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných, a teda sleduje právom aprobovaný cieľ, ktorým je ochrana verejného záujmu chráneného Ústavou SR - ochrana ľudskej dôstojnosti. Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovuje preto záver, že právo na slobodu prejavu bolo obmedzené na základe zákona č. 308/2000 Z.z., ktorý zakotvuje potrebu ochrany ľudskej dôstojnosti, čím bola naplnená požiadavka legality a legitimity.

92. Poslednou rozhodujúcou otázkou pre posúdenie akceptovateľnosti obmedzenia slobody prejavu v konkrétnom prípade je otázka jeho primeranosti, teda či obmedzenie práva na slobodu prejavu zodpovedá zásade proporcionality (nie väčšie obmedzenie práva alebo slobody ako je potrebné na dosiahnutie účelu obmedzenia).

93. Proporcionality je možné vnímať v dvoch rovinách. Prvou je obmedzenie slobody prejavu zakotvením určitých konkrétnych povinností všeobecne záväzným právnym predpisom, v prejednávanej veci § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z. Zákonnodarca tu využil svoje ústavné splnomocnenie formulované v čl. 26 ods. 4 Ústavy SR na zakotvenie určitého obmedzenia vo vzťahu k slobode prejavu. Samotná aplikácia § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z., t.j. subsumácia konkrétneho prípadu pod toto ustanovenie, predstavuje už druhé kritérium podmienky proporcionality, pričom prináleží žalovanému, ktorý je oprávnený a zároveň povinný konať v súlade so zákonom č. 308/2000 Z.z..

94. Pri posúdení kritéria proporcionality je potrebné prihliadnuť aj na cieľ uvedený v čl. 26 ods. 4 Ústavy SR, ktorým je okrem iného ochrana ľudskej dôstojnosti. Sankcionovanie žalobcu zo strany žalovaného za porušenie povinnosti uvedenej v § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z. odvysielaním predmetného spravodajského príspevku tak, ako bol zaznamenaný na obrazovo-zvukovom nosiči, možno s prihliadnutím na všetky skutkové okolnosti daného prípadu hodnotiť tak, že uvedené kritérium proporcionality napĺňa.

95. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe vyššie uvedeného konštatuje, že zásah do slobody prejavu žalobcu bol v prejednávanej veci zrealizovaný na základe zákona (§19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z.), sledoval legitímny cieľ, ktorým bola ochrana ľudskej dôstojnosti a iných práv dotknutej osoby, pričom ho zároveň možno považovať za proporcionálny (nevyhnutný v demokratickej spoločnosti).

96. Vo vzťahu k nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 174/2017-44 zo dňa 24.01.2018, na ktorý poukázal žalobca v podanej kasačnej sťažnosti, obsahom ktorého je konkretizácia podmienok, za splnenia ktorých možno pristúpiť k obmedzeniu slobody prejavu, aplikujúc § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z., konštatujúc, že „Ustanovenie § 19 ods. 1 písm. a) zákona o vysielaní a retransmisii si kladie za cieľ zabezpečiť prostredníctvom obmedzenia slobody prejavu vysielateľov a sankčným mechanizmom Rady pre vysielanie a retransmisii ochranu základných práv a slobôd (ľudskej dôstojnosti a ľudskosti) výlučne v tých situáciách, kde subjekty ochrany nemajú k dispozícii prostriedky ochrany alebo z objektívnych skutočností vyplýva, že efektívne sa nedomôžu prostriedkov ochrany svojich (osobnostných) práv v rámci súkromnoprávných mechanizmov. Použitie sankčného mechanizmu pre hájenie verejného záujmu o ochranu ľudskej dôstojnosti takýchto subjektov musí byť navyše nevyhnutné (princíp nevyhnutnosti).“, Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že predmetné rozhodnutie rešpektuje, podotýka však, že spôsob rozhodovania Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o otázke legitímnosti zásahu do práva na slobodu prejavu v podobe uloženia sankcie zo strany žalovaného za porušenie povinnosti ustanovenej v § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z. tak, ako je prezentovaný žalovaným (aplikovateľnosť ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z. podmienená konkretizáciou osoby, do ľudskej dôstojnosti ktorej bolo zasiahnuté), je vecou dlhodobou zaužívanou a doposiaľ nijako (inak než v uvedenom prípade) nespochybňovanej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR v predmetnej problematike.

97. Pokiaľ ide o prejednávajúcu vec, Najvyšší súd Slovenskej republiky zároveň zdôrazňuje, že v danom prípade nerozhoduje po zrušení svojho rozhodnutia v konaní o ústavnej sťažnosti, teda pri viazanosti právnym názorom vysloveným vo vyššie označenom náleze (§ 56 ods. 6 zák. č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších prepisov).

98. Citovaný nález Ústavného súdu Slovenskej republiky možno považovať za odchylenie sa od predchádzajúceho výkladu predmetu ochrany vymedzeného žalovaným, ako aj Najvyšším súdom Slovenskej republiky, podľa ktorého bol v prípade konania žalovaného o porušení povinnosti podľa § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. chránený verejný záujem na tom, aby vysielaním regulovaných subjektov nedochádzalo k zásahom do ústavou zaručených práv a slobôd iných, aj konkrétnych osôb, pričom bol zastávaný právny názor, že ak sa v rámci výkonu dohľadu nad dodržiavaním zákona zistí, že došlo k zásahu do osobnostných práv, žalovaný musí konať, hoci aj bez ohľadu na vlastný postoj dotknutých osôb, keďže sa v danom prípade jedná o porušenie povinnosti vyplývajúcej z predpisu verejného práva.

99. Najvyšší súd Slovenskej republiky je názoru, že žalovaný má právomoc rozhodovať v súlade s § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. aj vo veci porušenia povinnosti vysielateľa týkajúcej sa zásahu do ľudskej dôstojnosti konkretizovanej osoby, pretože takéto rozhodnutie sa týka kvalitatívne odlišného predmetu ochrany ako rozhodnutie, ktoré je výsledkom súkromnoprávneho konania vo veci ochrany osobnosti. Primárnym účelom ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. nie je ochrana individuálnych práv osôb, do ktorých malo byť vysielaním zasiahnuté, ale ochrana záujmu verejnosti na tom, aby v rámci programovej služby nedochádzalo k takému vysielaniu, ktoré svojím obsahom alebo spôsobom spracovania, zasahuje do práv iných, a to bez ohľadu na postoj dotknutej osoby, resp. osôb.

100. Ochrana, ktorej sa môže dotknutá osoba domáhať prostredníctvom civilnej žaloby a administratívne konanie žalovaného, predstavujú dva odlišné, vzájomne nezávislé inštitúty. Žalovaný zákonom predpísaným postupom chráni verejný záujem, aby vo vysielaní vysielateľov nedochádzalo k neoprávneným zásahom do ľudskej dôstojnosti. Úlohou žalovaného je teda v odôvodnených prípadoch sankcionovať vysielateľa za také vysielanie, ktoré zasahuje do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných, a to aj konkrétnych osôb, s primárnym cieľom poskytnúť ochranu verejnému záujmu, a nie osobnostným právam poškodeného jednotlivca alebo skupiny.

101. K uvedenej problematike sa Najvyšší súd Slovenskej republiky vyjadril v rozsudku sp. zn. 2Sž/26/2013 zo dňa 28. januára 2015, v zmysle ktorého „Rada chráni verejný záujem, aby celkovo vo vysielaní vysielateľov nedochádzalo k neoprávneným zásahom do ľudskej dôstojnosti. Občianskoprávne spory týkajúce sa ochrany osobnosti, ktoré rozhodujú všeobecné súdy, predstavujú úplne iný procesný inštitút, na ktorý konanie o porušení § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. , kde má právomoc konať a rozhodovať Rada, nemá vplyv. Rada má povinnosť konať a rozhodovať v zákonom stanovených lehotách.“

102. Striktná aplikácia záverov vyplývajúcich z vyššie zmieňovaného nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky by mohla mať v praxi za následok, že v prípade, ak sa konkrétna osoba, do ľudskej dôstojnosti, resp. iných základných práv a slobôd ktorej bolo prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, programovej služby alebo ich zložiek zasiahnuté, nebude iniciatívne domáhať ochrany svojich práv (ostane pasívna), protizákonné konanie vysielateľov (konanie v rozpore s povinnosťou vyplývajúcou z ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z.) ostane bez následkov, a to aj napriek skutočnosti, že došlo ku konfrontácii verejnosti s vysielaním, ktorého obsahom bolo prezentovanie zásahu do ľudskej dôstojnosti alebo práv iných.

103. Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje, že v zmysle vyššie prezentovaných záverov možno konštatovať, že pri posudzovaní skutočnosti, či došlo k zásahu do ľudskej dôstojnosti konkrétnej osoby je rozhodujúce, či môže byť ohrozené vnímanie daného jednotlivca v očiach jeho okolia. Naproti tomu nie je rozhodujúce skúmanie toho, či sa samotný poškodený cíti byť urazený alebo ponížený. Najvyšší

súd Slovenskej republiky preto jednoznačne nesúhlasí s polemikou žalobcu, podľa názoru ktorého možno zo skutočnosti, že si dotknutý lekár nijakým spôsobom neuplatnil právo na ochranu svojej osobnosti podaním žaloby na civilnom súde, odvodiť záver, že odvysielaným príspevkom nedošlo k porušeniu povinností vysielateľa s licenciou.

104. Žalobca v kasačnej sťažnosti namietal taktiež správnosť tvrdenia žalovaného o nevyhnutnosti posudzovať konanie žalobcu výlučne podľa ustanovení verejného práva. Po preskúmaní rozhodnutia žalovaného Najvyšší súd Slovenskej republiky označuje predmetnú námietku žalobcu, za nedôvodnú. Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na rozhodnutie žalovaného, ktorý v rámci argumentácie obsiahnutej v jeho odôvodnení uviedol, že „S ohľadom na meritum veci Rada považuje za potrebné uviesť, že licencia bola udelená účastníkovi konania podľa zákona č. 308/2000 Z. z. a zákona č. 220/2007 Z. z. o digitálnom vysielaní programových služieb a poskytovaní iných obsahových služieb prostredníctvom digitálneho prenosu a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pričom tie predstavujú predpisy verejného práva. A preto je konanie účastníka konania nutné posudzovať z pohľadu ustanovení verejného práva a nie v súvislosti s inštitútom súkromno-právnej ochrany osobnostných práv zakotveného v ustanoveniach Občianskeho zákonníka (§ 11 OZ a nasl.), čo účastník konania pravdepodobne pri svojich vyjadreniach opomenul.“

105. Citovaná argumentácia žalovaného teda nemôže absolútne vylúčiť možnosť aplikácie ustanovení súkromného práva. Jej cieľom bolo poukázať vzhľadom na okolnosti a konkrétny prípad, t. j. v súvislosti s udelenou licenciou žalobcovi podľa inštitútov verejnoprávnej povahy, na povinnosť žalovaného rozhodnúť v súlade so zákonom pri ochrane verejného záujmu podľa rovnakých predpisov.

106. V súvislosti s námietkou žalobcu týkajúcou sa rozporuplnosti postoja žalovaného vo vzťahu k otázke fajčenia lekára v priestoroch čakárne, Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje, že posúdenie oprávnenosti konania dotknutého lekára z hľadiska možného porušenia ustanovení zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, nebolo predmetom správneho konania. S prihliadnutím na uvedenú skutočnosť žalovaný v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval iba možný rozpor konania lekára s ustanoveniami príslušného zákona, pričom následne zároveň jasne vymedzil dôvody, pre ktoré považoval opakované odvysielanie neúmerne dlhých záberov prezentujúcich indispozície lekára v dôsledku jeho nekoordinovaných pohybov, reči a fajčenia v čakárni za porušujúce ustanovenia zákona č. 308/2000 Z.z.

107. Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na ustálenú judikatúru (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR z 18. septembra 2008 sp. značka 3SŽ/40/2008) zastáva názor, že zverejnenie osobného údaju o zdravotnom stave dotknutej osoby - lekára so súčasným zverejnením jej/ (jeho) podobizne so sťažnou schopnosťou pohybu, zjavne nezodpovedá informatívnemu účelu spravodajského príspevku.

108. Vo vzťahu k námietke žalobcu týkajúcej sa uloženej sankcie v podobe povinnosti odvysielat' oznam o porušení zákona č. 308/2000 Z.z., predovšetkým pokiaľ ide o rozsah tejto sankcie (tri odvysielania), Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že predmetnú sankciu považuje za primeranú a rozhodnutie žalovaného o jej uložení za náležité odôvodnené.

109. Ukladanie sankcií žalovaným za správne delikty sa vo všeobecnosti uskutočňuje v rámci jeho správnej úvahy (diskrečnej právomoci), teda zákonom dovoleného rozhodovacieho procesu, v rámci ktorého žalovaný v zákonom stanovených hraniciach uplatňuje svoju právomoc a rozhoduje o uložení konkrétnej sankcie.

110. V prípade sankcie v podobe odvysielania oznamu o porušení zákona, zákon č. 308/2000 Z.z. bližšie nešpecifikuje podmienky jeho uloženia, naproti tomu určenie rozsahu, formy a vysielacieho času expressis verbis ponecháva na uvážení žalovaného. Z dikcie ustanovenia § 65 zákona č. 308/2000 Z.z. zároveň vyplýva, že primárnym účelom sledovaným uložením tejto sankcie je zabezpečiť, aby sa verejnosť o konkrétnom porušení zákona dozvedela.

111. Účelnosť a nevyhnutnosť uloženia sankcie vo forme a rozsahu, v akej bola žalobcovi udelená

(opakované odvysielanie oznamu), možno v danom prípade odôvodniť tak, ako uviedol žalovaný vo svojom rozhodnutí, predovšetkým samotnou závažnosťou zásahu do ľudskej dôstojnosti a osobnostných práv dotknutého lekára, ku ktorému v súvislosti s odvysielaním sporného príspevku došlo, ako aj cieľom, ktorý bol jej uložením sledovaný, a to upovedomiť o porušení zákona čo najširší okruh verejnosti.

112. Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sankcia vymedzená v rozhodnutí žalovaného bola uložená v súlade so zásadou proporcionality, pričom Najvyšší súd Slovenskej republiky zároveň zdôrazňuje, že predmetnú zásadu nemožno chápať v tom zmysle, že pokiaľ dôjde k odvysielaniu jedného príspevku (jedenkrát), proporcionálne možno uložiť výlučne sankciu v rozsahu odvysielania iba jedného oznamu o porušení zákona. K naplneniu potreby, resp. cieľa objasniť stav vecí čo najväčšiemu množstvu recipientov možno dospieť výlučne opakovaným odvysielaním takéhoto oznamu, ktoré zvyšuje pravdepodobnosť, že dôjde k jeho vzhliadnutiu čo možno najširším okruhom divákov.

113. Správnosť predmetného záveru podporuje taktiež argument, že v praxi nie je reálne možné, aby žalobca dokázal zabezpečiť rovnaké podmienky sledovanosti na strane prijímajúcej verejnosti tak, aby ním navrhovaný variant v podobe jedného odvysielania oznamu o porušení zákona pôsobil vyrovnané a dokázal informovať porovnateľný počet recipientov, ako odvysielaný príspevok. Uloženie povinnosti odvyselať oznam iba jedenkrát by teda v konečnom dôsledku v dostatočnom rozsahu nenaplnilo účel sankcie, a to aj z dôvodu, že jednorazovým odvysielaním by nemuselo dôjsť k oboznámeniu porovnateľného počtu recipientov ako tých, ktorí sporný príspevok vzhliadli.

114. V otázke absencie dokazovania vo vzťahu k zisteniu počtu videní sporného príspevku sa Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožnil s názorom žalovaného, podľa ktorého by takéto zistenie nijakým spôsobom nepreukázalo, potenciálne aký počet recipientov by v prípade odvysielania oznamu tento mohlo vzhliadnuť. S prihliadnutím na rozsah, formu a vysielač čas udelenej sankcie nie je možné vopred predpovedať, aká bude sledovanosť tohto typu programu v príslušných dňoch. Dôležitým aspektom, na ktorý je potrebné podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci taktiež prihliadnuť, je skutočnosť, že oznam v žalovaných určenej podobe nie je spôsobilý s prihliadnutím na jeho formu a trvanie docieľiť rovnaké pôsobenie na diváka, ako plnohodnotne odvysielaný príspevok v niekoľkokomínútovom trvaní. Preto aj z uvedeného dôvodu možno rozhodnutie žalovaného o uložení povinnosti odvyselať oznam opakovane hodnotiť ako správne a zákonné.

115. Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil záver, že žalovaný v rámci rozhodovacieho procesu zohľadnil všetky okolnosti ovplyvňujúce uloženie sankcie, ako aj jej rozsah, ktoré vo svojom rozhodnutí náležitým spôsobom odôvodnil. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto konštatuje, že použitie správnej úvahy pri ukladaní sankcie nevybočilo zo zákonných hraníc a uložená sankcia plní individuálnu, generálnu, výchovnú, preventívnu, ako aj represívnu funkciu.

116. Po dôkladnom zvážení všetkých vyššie uvedených argumentov, Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že žalobcom odvysielaný príspevok spôsobom svojho spracovania výrazne zasiahol do ľudskej dôstojnosti dotknutého lekára, pričom takýto zásah nebol opodstatnený verejným záujmom a ani inými relevantnými právami. K neoprávnenému zásahu došlo v takej miere, že obmedzenie slobody prejavu a práva na informácie v podobe vyvedenia administratívnoprávnej zodpovednosti voči žalobcovi ako vysielaťovi s licenciou bolo súladné so zákonom. Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje napadnuté rozhodnutie za zákonné, konštatujúc, že žalovaný vydal predmetné rozhodnutie na základe zákonom povoleného správneho uváženia, ktoré zodpovedá zásadám logického myslenia a vychádza z podkladov zistených v danom prípade. Súd v danej veci prihliadol najmä na skutočnosť, že napriek negatívnejmu výsledku dychovej skúšky na alkohol u dotknutého lekára, obsahoval predmetný odvysielaný spravodajský príspevok opakovane informácie o opitom lekárovi a to napriek časovému odstupu od vykonania dychovej skúšky, t. j. v čase odvysielania príspevku vysielať s licenciou už disponoval verifikovanou informáciou, že lekár alkohol nepožil.

117. Keďže v rozsahu žalobcom vymedzených námietok nebolo preukázané pochybenie pri aplikovaní

relevantných zákonných ustanovení zo strany žalovaného, ako ani Krajského súdu v Bratislave, Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku Krajského súdu v Bratislave. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu nie je dôvodná a preto ju postupom podľa § 461 SSP zamietol.

7.

118. O náhrade trov kasačného konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP v spojení s § 467 ods. 1 SSP. Žalobca v kasačnom konaní úspech nemal a žalovanému náhrada trov kasačného konania prislúcha len v prípadoch, ak to možno spravodlivo požadovať a po splnení zákonom stanovených podmienok len výnimočne (§ 168 SSP), ktoré podľa obsahu súdnych spisov nenastali, preto súd žalobcovi ani žalovanému právo na náhradu trov kasačného konania nepriznal.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.